

ТЕНДЕНЦІЇ ТА ФОРМИ СУЧАСНОГО СЕРВІСУ ФЕРМСЬКОЇ ТЕХНІКИ

**Болтянський Б.В., к.т.н., доц., Склад Р.В., к.т.н., доц.,
Болтянська Л.О., к.е.н., доц.**

*(Таврійський державний агротехнологічний університет імені
Дмитра Моторного)*

Мета досліджень полягає у визначенні тенденцій та обґрунтування форм сучасного технічного сервісу машин та обладнання тваринницьких підприємств.

Основні матеріали досліджень. Специфіка роботи тваринницьких ферм і комплексів, а також птахофабрик вимагає, щоб фермські машини, обладнання та потокові лінії, що виконують різні технологічні процеси, постійно перебували в технічно справному стані та зберігали в процесі експлуатації високу продуктивність, надійність і працездатність [1].

В ході досліджень проблем сучасного сервісного обслуговування фермської техніки одним із основних питань є визначення виконавця зазначених робіт.

Розглянемо детальніше кожен з можливих форм організації сервісного обслуговування фермської техніки [2,3]:

1. Сервіс ведеться винятково персоналом виробника. Даний варіант рекомендується в тих випадках, коли реалізовані вироби (техніка, обладнання) складні, покупців небагато, а обсяг сервісу великий і вимагає висококваліфікованих фахівців. Прямий контакт між персоналом продавця й покупця, що властиво цьому варіанту сервісу, особливо важливий, коли виготовлювач тільки виводить товар на ринок. Будь-які несправності усуваються швидко й без широкого розголосу, а конструктори отримують дані про результати роботи виробів у реальних умовах експлуатації (на фермах).

2. Сервіс здійснюється персоналом філій підприємства-виробника. Даний варіант має всі переваги варіанта 1 і, крім того, максимально наближає оперативних працівників сервісу до місць використання техніки. Рекомендується на етапі досить широкого поширення товару, коли число покупців значно збільшилося.

3. Сервіс доручається незалежній спеціалізованій фірмі. Даний варіант особливо вигідний при сервісі товарів індивідуального

споживання й масового попиту. У цьому випадку з виробника (постачальника) повністю знімаються всі турботи про проведення сервісу, але потрібні значні відрахування на користь посередника.

4. Для виконання сервісних робіт залучають посередників (агентські фірми, дилерів), що несуть повну відповідальність за якість та владнання претензій. Посередник (дилер), сфера діяльності якого охоплює лише частину національного ринку, добре знає своїх покупців, умови експлуатації техніки в місцевих умовах, кваліфікацію фахівців-експлуатаційників.

5. Для сервісу створюється консорціум виробників окремих видів обладнання, а також деталей і вузлів. Даний варіант кращий при сервісі великих комплексів, які оснащені досить складною технікою. При цьому генеральному постачальникові не треба витратити засоби на підготовку персоналу за безліччю спеціальностей. Спеціалізація дозволяє поліпшувати якість сервісних робіт, однак між покупцем і постачальником утвориться проміжна ланка – генеральний постачальник.

6. Роботи, що відносяться до технічного обслуговування, доручаються персоналу підприємства-покупця, тобто тваринницькій фермі. Даний варіант застосовують, коли техніку експлуатує підприємство, яке саме постає виробником складного промислового обладнання. Воно має, як правило, висококваліфіковані кадри робітників та інженерно-технічного персоналу, які здатні після навчання у постачальника або на місці експлуатації техніки вести всі необхідні роботи з технічного обслуговування.

Відзначають такі основні тенденції в розвитку післяпродажного обслуговування [3,4]:

1. Виробники створюють усе більш надійне, легкоадаптоване до різних умов обладнання. Одна із причин такого прогресу – заміна електротехнічного обладнання електронним, яке дає менше збоїв у роботі й більш ремонтопридатне.

2. Сучасні споживачі добре орієнтуються в питаннях післяпродажного обслуговування й вимагають індивідуального підходу. Вони хочуть платити за кожний елемент обслуговування і самостійно вибирати сервісні фірми.

3. Споживачі все частіше відмовляються мати справу із продавцями послуг, що обслуговують обладнання різних типів.

4. Особливість контрактів на обслуговування (їх також називають розширеними гарантіями) полягає в тому, що продавець забезпечує технічне обслуговування й робить ремонт протягом певного періоду часу за зазначеною у контракті ціною. Збільшення

використання одноразового, що ніколи не дає збоїв обладнання, зменшує схильність споживачів приплачувати від 2 до 10% ціни покупки за гарантійне обслуговування.

5. Число наданих послуг швидко зростає, що знижує ціни на них і прибуток від продажу обладнання за ціною, яка не включає в себе вартість післяпродажного обслуговування.

6. У цей час організація постачання запасними частинами здійснюється у рамках вибору між задачами скорочення термінів ремонту обладнання і зменшення витрат, пов'язаних з іммобілізацією засобів у вигляді запасів матеріальних цінностей. Виникнення систем постійних перевезень може вплинути на політику складування запасних частин і тим самим на політику в області обслуговування.

7. Вимога додаткових послуг все частіше виступає як умова оплати основних послуг.

8. Інтенсифікація мереж обслуговування зумовлює нову свідомість ролі техника-фахівця з післяпродажного обслуговування, на якого тепер безпосередньо покладається значна комерційна відповідальність.

9. Усе більше зростає прагнення до самообслуговування.

Висновки. Сучасні тваринницькі підприємства у більшій мірі оснащуються новітньою технікою, що різко ускладнює технологію виготовлення машин і обладнання. І якщо технічний рівень обладнання і технології сервісу не буде адекватний виробничому, важко розраховувати на необхідну якість сервісу.

Список використаної літератури.

1. Скляр Р.В. Машини, обладнання та їх використання в тваринництві: підручник для здобувачів ступеня ВО закладів вищої освіти. К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. 608 с.

2. Болтянський Б.В. Енерго- та ресурсозбереження в тваринництві: підручник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 410 с.

3. Болтянський Б.В., Болтянська Л.О. Обґрунтування економічної доцільності технічного сервісу обладнання тваринницьких підприємств. Збірник тез доповідей XI Міжнародної науково-технічної конференції «Технічний прогрес у тваринництві та кормовиробництві». НУБіП. Київ. 2022.

4. Скляр О.Г., Скляр Р.В., Болтянський Б.В. Порівняльний аналіз систем вентиляції в птахівництві. Збірник тез доповідей XXIII Міжнародної наукової конференції «Сучасні проблеми землеробської механіки». МОН України, Національний університет біоресурсів і природокористування України, Житомирський агротехнічний фаховий коледж. Київ. Житомир. 2022. С.123-126.